

ALI IMA SVET Z EVROPO VRED DRUGAČNO PRIHODNOST?

Vladimir Gajšek

Kadar ljudje drvijo brezglavo v pogubo, gotovo nimajo prihodnosti. So že v zdajšnjosti kakor pretekli, a tudi v brezčasju časa v vsem svojem lastnem človeškem bitju.

Brezpogojnost prihodnosti podaljšuje svoj zdaj iz brezkrayne možne drugačnosti. Zato obstajajo preroki, ki prihodnost šele prerokujejo.

Možnost prihodnosti je odločilna za sleherno obdobje kot zatrti izziv. V tem izzivu je izzvan tudi evropski človek v postmoderni dobi.

Prihodnost se prigodi. Toda prigodi se šele v zasnutju resnice časov. Zato ima čas, ki bo prišel, v dogodek kot v prihodnost segajoč pomen;

Prihodnost v razpoložljivem izzivu pozna svoj imperativ, željo ali strah, ko jo človek tudi načrtuje. Vsako dogajanje je glede na potrditev časa v prihodnje relevantno, a je glede na sedanost relativno.

Izvorna preteklost se opira na sedanost, toda prihodnost tubiti je potrebno šele dognati – za hermenevitično razlago.

Med bližnjo in daljno prihodnostjo je podobno razmerje kot med bivšo nekdanjostjo ali daljno preteklostjo. Mišljenje zgodovine prav zategadelj ne zavrača sedanjega sveta.

Prihodnost pomeni tudi obstoj, stanje česa v tem času, ko se primeroma izraža filozofska in humana skrb za prihodnost človeštva, države, naroda. Prihodnost se potrjuje tako, da si zanjo vzamemo čas.

Prihodnost morajo imeti zagotovljeno otroci in mladi, zato se je o prihodnosti potomcev potrebno pogovarjati.

Obljuba lepše, boljše prihodnosti še ne pomeni njenega resničnega obeta. Kritika novega ne bi smela biti utemeljena vselej na uničenju starega ali polpreteklega. V svoji prisotnosti sem priseben tudi v svoji lastni sedanosti. Kar je zdaj pričujočega, pričuje za naprej, za zgodovino.

Prisotnost je zdajšnja, je zdaj. Toda odsotnost ni le krajevna, marveč tudi časovna kot preteklost. Bodočnost bo, prihodnost šele pride.

Optimisti pričakujejo in upajo v boljšo, lepo in srečno prihodnost, pesimisti pa izgubljajo upanje celo v prihodnjih katastrofah. Skepticisti pa dvomijo, da prihodnost sploh bo, če je že preteklost kakor pozabljena.

Kdor postavlja na kocko prihodnost, tvega že danes. Torej prihodnost ni naključje, ampak je kakor božje dogajanje. Zato prihodnosti ne bi smel nihče preprečevati.

Kadar je izražena negotovost v prihodnosti, je vse to še komaj pesem prihodnosti. Zgodovina ne more postati upanje v prihodnji brezup. Kajti moderni človek je bil bitje krize, postmoderni človek je revolucionar upanja. Prihodnostni izvor najvišjega človeštva je njegovo dostojanstvo.